

Підтримку надає:

Федеральне міністерство
продовольства і
сільського господарства

на підставі рішення
Німецького Бундестагу

Випуск 10/2023

МОНІТОРИНГ аграрного законодавства України

Вересень 2023 року

1. Загальне аграрне законодавство (АПД)

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у вересні 2023 р.

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у вересні 2023 р.

2. Земельне законодавство (Фаховий діалог з земельних питань)

Законопроектна діяльність

В серії публікацій «Моніторинг аграрного законодавства України» розглядаються закони та нормативно-правові акти Верховної Ради <http://portal.rada.gov.ua/>, які мають вагомe значення для сталого розвитку аграрного сектору (тобто, суттєво впливають на сільське господарство та харчову промисловість).

Інформація з цього огляду не може розглядатися як юридична консультація. АПД та Фаховий діалог з земельних питань не несуть відповідальності за правильність тверджень.

Виконавці

Оперативний партнер
проекту

Виконавець Фахового діалогу
з земельних питань

1. Загальне аграрне законодавство

Закони та інші нормативно-правові акти, які прийняті або набули чинності у вересні 2023 року

Спрощення ввезення незареєстрованих сортів рослин для розмноження насіння

Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку ввезення на територію України насіння і садивного матеріалу сорту, не занесеного до Реєстру сортів рослин України, але занесеного до Переліку сортів рослин Організації економічного співробітництва та розвитку, тих сільськогосподарських рослин, до схем сортової сертифікації яких приєдналася Україна, для цілей розмноження та подальшого вивезення за межі України та визнання такою, що втратила чинність, постанови Кабінету Міністрів України від 26 жовтня 2016 р. № 762» № 964 від 08.09.2023. Постанова набирає чинності 13.09.2023.

Даною Постановою затверджується Порядок ввезення на територію України насіння і садивного матеріалу, що відсутні в Реєстрі сортів рослин України, але внесені до Переліку сортів рослин Організації економічного співробітництва та розвитку. Постанова ухвалена відповідно до виконання Україною міжнародних зобов'язань щодо забезпечення дотримання Насінневих схем Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР).

Постановою затверджуються умови та процедури ввезення насіння та садивного матеріалу сорту для цілей розмноження та подальшого вивезення за межі України.

Фумігація за межами України

Постанова Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 1 квітня 2022 р. № 398» № 1013 від 22.09.2023. Постанова набирає чинності 23.09.2023.

Даною Постановою встановлюється, що знезараження, у тому числі фумігація, вантажів з об'єктами регулювання, що експортуються, може проводитися за межами митної території України.

Законопроекти, запропоновані у Верховній Раді України у вересні 2023 року

Протидія незаконній вирубці лісу

Проект Закону «Про внесення змін та доповнень до Кримінального кодексу України та Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо вдосконалення відповідальності за правопорушення у сфері лісокористування та протидії незаконному обігу деревини» № 9665 від 01.09.2023, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Павлюк М.В., Неклюдов В.М, та ін. (партія «Слуга народу», депутатська група «Довіра»)).

Положеннями законопроекту збільшуються штрафи за порушення правил вирубування дерев, чагарників, заготівлі очерету. Вводяться штрафи за перевезення, зберігання, збут дерев, чагарників або деревини, законність походження яких не підтверджується. При цьому розмір штрафів диференціюється залежно від спричинених наслідків.

Окрім того, право складати адміністративні протоколи про такі правопорушення надається органам Національної поліції, відповідним органам центральної влади та егерям.

Видатки державного бюджету на аграрний сектор у 2024

Проект Закону «Про Державний бюджет України на 2024 рік» № 10000 від 15.09.2023, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Шмигаль Д.А. (Кабінет Міністрів України)).

Законопроектом передбачається наступний розподіл видатків на аграрний сектор у 2024р.:

- 2 млрд. грн. – компенсація витрат на розмінування с/г земель;
- 1 млрд. грн. – часткова компенсація вартості с/г техніки та обладнання вітчизняного виробництва;
- 1,37 млрд. грн. - безповоротна державна допомога на створення або розвиток переробних підприємств; для створення або розвитку садівництва, ягідництва та виноградарства; для створення або розвитку тепличного господарства;

- 205 млн. грн. – державна підтримка с/г товаровиробників, з них:
 - 200 млн. грн. - на підтримку с/г товаровиробників, які використовують меліоровані землі, та організацій водокористувачів;
 - 5 млн. грн. – на доплату ЄСВ для сімейних фермерських господарств;
- 796 млн. грн. - субсидія на одиницю оброблювальних угідь с/г призначення (1 гектар) на територіях, де завершені бойові дії та тимчасова окупація;
- 1,65 млрд. грн. - фінансування Держгеокадастру, з них:
 - 16 млн. грн. – на проведення інвентаризації земель та оновлення картографічної основи Державного земельного кадастру,
 - 80,8 млн. грн. – на проведення земельної реформи;
- 7,4 млрд. грн. - фінансування Держпродспоживслужби України, з них:
 - 3,8 млрд. грн. – на заходи державного ветеринарно-санітарного контролю,
 - 703,6 млн. грн. – на протиепізоотичні заходи та участь у Міжнародному епізоотичному бюро;
- 427 млн. грн. – фінансування Державного агентства лісових ресурсів України, з них:
 - 293 млн. грн. – на ведення лісового та мисливського господарства, охорону і захист лісів;
- 1,73 млрд. грн. – фінансування Державного агентства меліорації та рибного господарства України, з них:
 - 121 млн. грн. – на організацію діяльності рибовідтворювальних комплексів;
 - 1,16 млрд. грн. – на експлуатацію державного водогосподарсько-меліоративного комплексу.

Безоплатне надання земельних ділянок під час воєнного стану

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення реалізації права учасників бойових дій та сімей загиблих

(померлих) Захисників і Захисниць України при відведенні їм земельних ділянок за рахунок земель державної і комунальної власності» № 10027 від 11.09.2023, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатори – Рудик С.Я., Батенко Т.І. та ін. (партії «За майбутнє», «Слуга народу», «Батьківщина», депутатська група «Довіра», позафракційний)).

Законопроектом пропонується дозволити протягом дії воєнного стану учасникам бойових дій (УБД) та сім'ям загиблих воїнів безоплатно отримувати земельні ділянки державної, комунальної власності з резервного фонду земель у приватну власність.

Додаткова інформація до з/п міститься у розділі 2 «Земельне законодавство» даного випуску.

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення права учасників бойових дій та членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України на відведенні їм земельних ділянок за рахунок земель державної та комунальної власності» № 10027-1 від 20.09.2023, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Мороз В.В. (депутатська група «Відновлення України»)).

Даним альтернативним законопроектом пропонується під час воєнного стану надавати УБД земельні ділянки не лише з резервного фонду земель, а й з усього масиву земель державної та комунальної власності. Окрім того, УБД отримують право звернутись до суду з вимогою визнати права власності на земельну ділянку у порядку безоплатної приватизації.

Додаткова інформація до з/п міститься у розділі 2 «Земельне законодавство» даного випуску.

Припинення права власності на земельну ділянку

Проект Закону «Про внесення змін до статті 140 Земельного кодексу України щодо конкретизації припинення права власності на земельні ділянки у зв'язку з використанням не за цільовим призначенням» № 10052 від 15.09.2023, знаходиться на розгляді у комітетах (ініціатор – Мороз В.В. (депутатська група «Відновлення України»)).

Законопроектом передбачається визначити підставою припинення права власності на земельну ділянку

нку повторне порушення зобов'язання, встановленого приписами органів, що здійснюють державний контроль за використанням та охороною земель.

Додаткова інформація до з/п міститься у розділі 2 «Земельне законодавство» даного випуску.

Автори, редакція та контакти:

Загальне аграрне законодавство (АПД)

Підготовка проєкту: Катерина Лелет

Моніторинг та редакція видання українською

мовою: Марія Ярошко – Німецько-український агрополітичний діалог (АПД)

Редакція видання німецькою мовою: Симан Юрк – ІАК Аграр Консалтинг ГмБХ (виконавець проєкту АПД)

Тел. +38 066 598 14 40

info@apd-ukraine.de

www.apd-ukraine.de

2. Земельне законодавство (Фаховий діалог з земельних питань)

Законопроектна діяльність

01.09.2023 року у Верховній Раді України було зареєстровано законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо будівництва на землях, зайнятих водними шляхами загального користування» (р.№ 9664), внесений н.д. Шуляк О.О., Пушкаренком А.М. та ін. (основний законопроект)

Текст законопроекту:

<https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/42627>

18.09.2023 року у Верховній Раді було зареєстровано законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо будівництва на землях, зайнятих внутрішніми водними шляхами загального користування» (р.№ 9664-1 від 18.09.2023), внесений н.д. Клименко Ю.Л., та ін. (альтернативний законопроект)

Текст законопроекту:

<https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/42790>

Основні положення основного законопроекту (в частині змін до земельного законодавства):

- встановлення механізму внесення відомостей про територію та акваторію морських портів до Державного земельного кадастру;
- встановлення правила, за яким земельні ділянки державної, комунальної власності в межах акваторії морських портів передаються в користування лише Адміністрації морських портів України і закріплюються за нею на праві постійного користування;
- запровадження вимоги щодо здійснення планування та забудови в морських портах відповідно до планів розвитку морських портів, що затверджуються відповідно до Закону України «Про морські порти України»;
- надання можливості одержувати в оренду земельні ділянки державної, комунальної власності без проведення земельних торгів для нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту, експлуатації об'єктів пор-

тової інфраструктури, передбачених планом розвитку морського порту, в межах відповідного морського порту;

- надання Кабінету Міністрів України права доручати Раді Міністрів Автономної Республіки Крим, обласним державним адміністраціям передавати у користування земельні ділянки із земель державної власності, зайняті внутрішніми морськими водами та територіальним морем України, які не входять до складу адміністративно-територіальних одиниць;
- надання можливості передачі Адміністрацією морських портів України земельних ділянок (їх частин) у користування на праві земельного сервітуту для будівництва об'єктів портової інфраструктури в акваторії морського порту, передбачених планом розвитку відповідного морського порту;
- встановлення механізму автоматичного формування містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки в межах морського порту;
- встановлення правила, за яким функцію містобудівних умов та обмежень земельної ділянки за межами адміністративно-територіальних одиниць виконує витяг із Державного земельного кадастру про земельну ділянку.

Основні положення альтернативного законопроекту (в частині змін до земельного законодавства):

- встановлення правила, за яким на землях, зайнятих внутрішніми водними шляхами загального користування, віднесеними до категорії судноплавних, в тому числі акваторією морських портів, формування земельних ділянок не здійснюється;
- встановлення, що отримання містобудівних умов та обмежень не вимагається у випадках забудови земель, що зайняті внутрішніми водними шляхами загального користування, що віднесені до категорії судноплавних, в тому числі акваторією морських портів, якщо відповідний об'єкт будівництва не розташований у межах жодної адміністративно-територіальної одиниці;
- запровадження правила, відповідно до якого нове будівництво, реконструкція, капітальний ремонт, на землях, зайнятих внутрішніми водними шляхами загального користування, що ві-

днесені до категорії судноплавних, в тому числі акваторією морських портів можуть здійснюватися за відсутності документа, що засвідчує право власності чи користування земельною ділянкою на підставі дозволу центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері морського та річкового транспорту на предмет відповідності об'єкта будівництва, днопоглиблювальних та інших видів робіт плану розвитку відповідного морського порту, а також погодження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері безпеки на морському та річковому транспорті, на предмет дотримання вимог з безпеки судноплавства. Проведення вказаних робіт за межами акваторії порту в зоні дії навігаційного обладнання та морських шляхів можливе лише за наявності погодження центрального органу виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері безпеки на морському і річковому транспорті на предмет дотримання вимог з безпеки судноплавства.

Коментарі:

Обидва законопроекти направлені на вирішення одного питання – визначення на законодавчому рівні процедури здійснення будівництва у внутрішніх морських водах та територіальному морі. На сьогодні у вказаній сфері правового регулювання існує значна кількість проблем. Серед таких проблем можна виділити:

- роз'єднаність правової долі водного об'єкта і землі (земельних ділянок) під цим водним об'єктом. Відповідно до частини другої статті 79 Земельного кодексу України «право власності на земельну ділянку поширюється в її межах на поверхневий (ґрунтовий) шар, а також на водні об'єкти, ліси і багаторічні насадження, які на ній знаходяться, якщо інше не встановлено законом та не порушує прав інших осіб». Повноваження органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо розпорядження землями державної, комунальної власності визначені статтею 122 Земельного кодексу України. Відповідно до вимог зазначеної статті розпорядження земельними ділянками комунальної власності здійснюють органи місцевого самоврядування, а земельними ділянками державної

власності – Кабінет Міністрів України, Рада Міністрів Автономної Республіки Крим, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері земельних відносин, та місцеві державні адміністрації. При цьому до повноважень Кабінету Міністрів належить розпорядження землями, які не входять до складу адміністративно-територіальних одиниць, земельними ділянками, примусово вилученими у державну власність відповідно до Закону України "Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів", земельними ділянками зони відчуження та зони безумовного (обов'язкового) відселення території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи, земельними ділянками, вилученими ним із постійного користування відповідно до ч.2 ст.149 Земельного кодексу України. Водночас, відповідно до статті 14 Водного кодексу до повноважень Кабінету Міністрів України належить розпорядження внутрішніми морськими водами, територіальним морем, а також акваторією морських портів. В результаті не є зрозумілим, чи можуть розпоряджатися земельними ділянками державної власності під внутрішніми морськими водами, територіальним морем, акваторією морських портів Рада Міністрів АР Крим, місцеві державні адміністрації. Розпоряджаючись такими земельними ділянками, вказані органи де-факто в силу ч.2 ст.97 Земельного кодексу України розпоряджаються і частиною відповідного водного об'єкта, а це може трактуватися як порушення повноважень Кабінету Міністрів України з розпорядження внутрішніми морськими водами, територіальним морем, а також акваторією морських портів;

- організаційна складність процедури передачі Кабінетом Міністрів України передачі в користування земельних ділянок, розташованих у внутрішніх морських водах, територіальному морі, а також у акваторіях морських портів за межами адміністративно-територіальних одиниць;
- невизначеність питання видачі містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки у внутрішніх морських водах, територіальному морі, в акваторіях морських портів за межами адміністративно-територіальних одиниць.

- невизначеність питання співвідношення містобудівної документації на місцевому рівні та планів розвитку морських портів.

Позитивним моментом основного законопроекту є закріплення на рівні закону прямої норми щодо необхідності одержання права користування земельною ділянкою для здійснення будівництва на дні водного об'єкта. Підхід, запропонований у альтернативному законопроекті, відповідно до якого на землях, зайнятих внутрішніми водними шляхами загального користування, віднесеними до категорії судноплавних, в тому числі акваторією морських портів, формування земельних ділянок не здійснюється, пов'язаний з багатьма проблемами. По-перше, це не узгоджується із одним із основних принципів будівельного законодавства, відповідно до якого особа, яка здійснює будівництво, є землевласником (землекористувачем). По-друге, це залишає відкритим питання співвідношення прав землевласника (яким є держава або територіальна громада) та власника споруди, яка побудована на відповідних землях.

Позитивним є надання Кабінету Міністрів України права доручати Раді Міністрів Автономної Республіки Крим, обласним державним адміністраціям передавати у користування земельні ділянки із земель державної власності, зайняті внутрішніми морськими водами та територіальним морем України, які не входять до складу адміністративно-територіальних одиниць. Практика свідчить, що за весь час існування повноважень Кабінету Міністрів України щодо передачі у користування земельних ділянок державної власності за межами адміністративно-територіальних одиниць, такі повноваження не були реалізовані жодного разу (при цьому, що будівництво нових причалів, терміналів, інших об'єктів портової інфраструктури є інвестиційно привабливою діяльністю).

Слід відзначити, що вищевказана проблема з співвідношенням повноважень органів виконавчої влади з розпорядженням землями державної власності та внутрішніми морськими водами і територіальним морем обома законопроектами вирішується неповно. Для її остаточного вирішення було б доцільним закріплення на рівні закону норми про те, що розпорядження частинами водних об'єктів для здійснення будівництва здійснюється органами, що відповідно до закону розпоряджаються землями під цими об'єктами.

Позитивним моментом основного законопроекту є автоматизація видачі містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки. Вказана автоматизація має запобігти ситуаціям, які сьогодні трапляються доволі часто, коли вказані містобудівні умови та обмеження є не переліком технічних вимог до здійснення будівництва, а політичним рішенням про дозвіл або заборону відповідного будівництва.

Проблемним питанням основного законопроекту є відсутність вимог щодо конкурентних засад визначення особи, яка без проведення земельних торгів одержуватиме право користування земельною ділянкою для будівництва об'єктів, визначених планом розвитку морського порту. Конкурентний розподіл земель державної, комунальної власності є одним з головних чинників нормального функціонування ринку земель.

Не вирішеним питанням в обох законопроектах залишається питання співвідношення містобудівної документації на місцевому рівні з планом розвитку порту, зокрема відсутні відповіді на питання:

- чи повинна містобудівна документація на місцевому рівні, яка розробляється після затвердження плану розвитку морського порту, бути узгоджена вимог плану розвитку морського порту?
- чи має план розвитку морського порту відповідати чинній містобудівній документації на місцевому рівні?

04.09.2023 року у Верховній Раді України було зареєстровано законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розміщення Національного військового меморіального кладовища» (р.№ 9676), внесений н.д. Дубновим А.В., Качурою О.А. та ін.

Текст законопроекту:

<https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/42675>

Законопроект пропонує встановити, що передача у постійне користування, зміна цільового призначення земельних ділянок державної, комунальної власності для розміщення Національного військового меморіального кладовища здійснюється з такими особливостями:

- місце розташування Національного військового

меморіального кладовища визначається Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту ветеранів війни; вилучення земельних ділянок із постійного користування може здійснюватися без погодження землекористувача, який належить до державної, комунальної власності;

- у разі вилучення земельної ділянки за згодою землекористувача, йому може бути передана у користування інша земельна ділянка державної, комунальної власності. У разі передачі на заміну земельної ділянки, збитки землекористувачу, пов'язані із вилученням земельної ділянки, не відшкодовуються;
- припинення права постійного користування, зміна цільового призначення земельних ділянок здійснюється без дотримання функціонального зонування території, без погодження Кабінету Міністрів України (у разі зміни цільового призначення земельних ділянок державної та комунальної власності природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного призначення, історико-культурного, лісгосподарського призначення, внаслідок якої земельні ділянки виводяться із складу таких категорій, особливо цінних земель), без відшкодування втрат лісгосподарського виробництва та збитків землекористувачам, які належать до державної та комунальної власності;
- зміна цільового призначення земельних ділянок, відомості про які внесені до Державного земельного кадастру, які передаються у постійне користування державній установі або державному підприємству, що належить до сфери управління центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері соціального захисту ветеранів війни, для розміщення Національного військового меморіального кладовища не потребує розроблення документації із землеустрою, крім випадків необхідності поділу, об'єднання земельних ділянок.

При цьому законопроект встановлює, що зміна цільового призначення земельних ділянок не може здійснюватися з урахуванням вищевказаних можливостей у разі, якщо земельна ділянка належить до земель природно-заповідного фонду та іншого

природоохоронного призначення, земель водного фонду, а також до територій житлової забудови, визначених затвердженою містобудівною документацією на місцевому рівні.

Коментар: доцільність прийняття законопроекту лежить у політичній площині.

11.09.2023 року у Верховній Раді України зареєстрований законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення реалізації права учасників бойових дій та сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України при відведенні їм земельних ділянок за рахунок земель державної і комунальної власності» (р.№ 10027), внесений н.д. Рудиком С.Я., Батенком Т.І. та ін.

Текст законопроекту:

<https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/42716>

Законопроект пропонує встановити, що:

- при приватизації земель державних, комунальних сільськогосподарських підприємств, установ, організацій створюється резервний фонд земель у розмірі до 20 відсотків площі усіх сільськогосподарських угідь, які перебували у постійному користуванні відповідних підприємств, установ та організацій. Інформація про резервний фонд земель відображається на картографічній основі Державного земельного кадастру із зазначенням їх цільового призначення та орієнтовних розмірів;
- земельні ділянки резервного фонду земель підлягають безоплатній передачі у приватну власність учасникам бойових дій;
- протягом дії воєнного стану дозволяється безоплатна передача земельних ділянок державної, комунальної власності у приватну власність учасникам бойових дій.

Коментар: законопроект оцінюється негативно. Практика безоплатної приватизації земельних ділянок, у тому числі особами, які потребують житла (наприклад, у період з 2014 по 2022 роки, коли безоплатна приватизація земельних ділянок широко використовувалась щодо ветеранів війни) показала високу корупціогенність даної процедури. Крім того, слід враховувати той факт, що на сьогодні вільних земель державної, комунальної власності

однозначно не вистачить для забезпечення ними усіх бажаючих з числа внутрішньо переміщених осіб, а це в результаті неодмінно призведе до суспільних конфліктів, що є особливо небезпечним в умовах воєнного стану.

Слід також додати, що існуюча система безоплатної приватизації земельних ділянок не є ринковим механізмом і породжує суттєві перекоси у розподілі земель державної, комунальної власності.

20.09.2023 року у Верховній Раді України було зареєстровано законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення права учасників бойових дій та членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України на відведенні їм земельних ділянок за рахунок земель державної та комунальної власності» (р.№ 10027-1 від 20.09.2023), внесений н.д. Морозом В.В.

Текст законопроекту:

<https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/42836>

Законопроект в більшості повторює положення законопроекту р.№ 10027. Крім того, він доповнений нормами про те, що у разі відмови органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування у передачі земельної ділянки у власність або залишення клопотання без розгляду особи, визначені абзацом першим цієї частини статті 118 Кодексу, мають право звернутись до суду із вимогою щодо визнання права власності на земельну ділянку у порядку безоплатної приватизації.

Коментар: усі зауваження, висловлені до законопроекту р.№ 10027, є актуальними для законопроекту 10027-1.

15.09.2023 року у Верховній Раді України зареєстрований законопроект «Про внесення змін до статті 140 Земельного кодексу України щодо конкретизації припинення права власності на земельні ділянки у зв'язку з використанням не за цільовим призначенням» (р.№ 10052), внесений н.д. Морозом В.В.

Текст законопроекту:

<https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/42750>

Законопроект пропонує визначити підставою припинення права власності на земельну ділянку по-

вторне порушення зобов'язання встановленого приписами органів, що здійснюють державний контроль за використанням та охороною земель щодо припинення використання земельної ділянки не за цільовим призначенням.

Коментар: законопроект оцінюється негативно. Гарантування державною права власності на землю є однією з центральних норм земельного законодавства України. Дотримання ж вимог щодо використання власниками земельних ділянок за цільовим призначенням доцільніше вже забезпечене іншими формами правового регулювання, зокрема, встановленням адміністративної відповідальності.

28.09.2023 року у Верховній Раді України зареєстрований законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження уніфікованого переліку питань (чек-лист) для встановлення відповідності або невідповідності положень документації із землеустрою, технічної документації з бонітування ґрунтів та технічної документації з нормативної грошової оцінки земель» (р.№ 10095), внесений Кабінетом Міністрів України

Текст законопроекту:

<https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/Card/42878>

Законопроект пропонує:

- встановити, що підставою відмови у затвердженні технічної документації із землеустрою щодо встановлення (відновлення) меж земельної ділянки в натурі (на місцевості), проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки та передачі земельної ділянки у власність може бути лише її невідповідність вимогам законів та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів.

Коментар: положення підтримується.

- встановити, що Підставою для відмови у погодженні та затвердженні документації із землеустрою може бути лише її невідповідність вимогам законів та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів з використанням уніфікованого переліку питань (чек-лист) для встановлення відповідності або невідповідності положень документації із землеустрою, технічної документації з бонітування ґрунтів та техні-

чної документації з нормативної грошової оцінки земель. При цьому уніфікований перелік питань (чек-лист) для встановлення відповідності або невідповідності положень документації із землеустрою, технічної документації з бонітування ґрунтів та технічної документації з нормативної грошової оцінки земель вимогам законів та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, а також раніше затвердженій документації із землеустрою або містобудівній документації визначається Кабінетом Міністрів України.

Коментар: ідея запропонованого положення підтримується. Стандартизація перевірки документації із землеустрою має убезпечити замовників такої документації від зловживань з боку органів, які уповноважувати погоджувати або затверджувати таку документацію.

Автори, редакція та контакти:

Земельне законодавство (Фаховий діалог з земельних питань)

Моніторинг та редакція видання українською

мовою: Сергій Біленко

Редакція видання німецькою мовою: Катя Делльс, Аудріус Паура

Німецько-український агрополітичний діалог (Фаховий діалог з земельних питань)

Тел. +38 066 598 14 40

info@apd-ukraine.de

www.apd-ukraine.de